

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

Art. 1. W ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Prokuratoria Generalna jest niezależna w zakresie czynności podejmowanych w ramach zastępstwa procesowego Skarbu Państwa oraz co do treści wydawanych opinii prawnych.”;

2) w art. 4:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wyłączone zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem art. 8b ust. 5;”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących praw lub interesów Skarbu Państwa, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi.”;

b) uchyla się ust. 4,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa procesowego:

1) państwowych osób prawnych;

2) Skarbu Państwa w postępowaniu karnym.”;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Przy wykonywaniu zadań Prokuratoria Generalna współdziała z:

1) organami władzy publicznej,

- 2) państwowymi jednostkami organizacyjnymi niemającymi osobowości prawnej,
 - 3) organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień,
 - 4) organami administracji rządowej i innymi podmiotami uprawnionymi na podstawie odrębnych przepisów do reprezentowania Skarbu Państwa
- zwanymi dalej „podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa”.

2. Prokuratoria Generalna przy wykonywaniu zadań współdziała również z państwowymi osobami prawnymi.

3. Prokuratoria Generalna, w ramach współdziałania, o którym mowa w ust. 1, może żądać i otrzymywać informacje i dokumenty, stanowiące tajemnicę prawnie chronioną, niezbędne do wykonywania zastępstwa procesowego Skarbu Państwa lub zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 – 3.”;

3) uchyla się art. 6;

4) art. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„Art. 7. 1. W postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna bierze udział na wezwanie organu władzy publicznej, jeżeli zachodzi konieczność ochrony praw lub interesów Skarbu Państwa.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Prokuratoria Generalna może, na wniosek organu władzy publicznej, przejąć zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. W takim przypadku przepisy art. 13 i 14 stosuje się odpowiednio.

3. Prokuratoria Generalna może odmówić przejęcia zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, chyba że wykonywanie zastępstwa polecił Prezes Rady Ministrów lub minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Prezes Rady Ministrów lub minister właściwy do spraw Skarbu Państwa mogą polecić wykonywanie zastępstwa

Rzeczypospolitej Polskiej również wtedy, jeżeli Prokuratoria Generalna odmówiła przejęcia tego zastępstwa innemu organowi władzy publicznej.

4. Odmowę przejęcia zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej Prokuratoria Generalna uzasadnia na piśmie i doręcza wnioskodawcy.

5. Stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie odmowy przejęcia zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej jest wiążące, z zastrzeżeniem ust. 3 zdanie drugie.

Art. 8. 1. Zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe do zakończenia sprawy, z zastrzeżeniem art. 8b ust. 1:

- 1) w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy;
- 2) w sprawach:
 - a) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
 - b) o stwierdzenie zasiedzenia
 - jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa kwotę 1.000.000 zł;
- 3) w sprawach rozpoznawanych przez sądy polubowne, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed tym sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też poza jej granicami lub nie jest oznaczone.

2. W sprawach wymienionych w ust. 1 pkt 2 obowiązkowe zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną nie ustaje mimo obniżenia się w toku sprawy wartości przedmiotu sprawy do kwoty 1.000.000 zł lub poniżej.”;

6) po art. 8 dodaje się art. 8a i 8b w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Prokuratoria Generalna z urzędu lub na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa może przejąć zastępstwo procesowe Skarbu Państwa w każdej sprawie, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Przejęcie zastępstwa procesowego Skarbu Państwa może nastąpić w każdym stadium postępowania.

2. Stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie przejęcia zastępstwa procesowego Skarbu Państwa jest wiążące. Odmowę przejęcia zastępstwa procesowego Skarbu Państwa Prokuratoria Generalna uzasadnia na

piśmie i doręcza wnioskodawcy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa. Do zawiadomienia Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

Art. 8b. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 1, Prokuratoria Generalna, za zgodą lub na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, może przekazać temu podmiotowi do prowadzenia sprawę lub grupę spraw, z wyjątkiem spraw, w których występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów.

2. Przekazanie sprawy lub grupy spraw do prowadzenia może nastąpić przed wszczęciem lub w każdym stadium postępowania.

3. Jeżeli przekazanie sprawy lub grupy spraw do prowadzenia nastąpiło przed wszczęciem postępowania, podmiot reprezentujący Skarb Państwa zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa wraz z pismem wszczynającym postępowanie. Do zawiadomienia sądu o przejęciu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, podmiot reprezentujący Skarb Państwa załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

4. Jeżeli przekazanie sprawy lub grupy spraw do prowadzenia nastąpiło po wszczęciu postępowania, Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przekazaniu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Do zawiadomienia sądu o przekazaniu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

5. W przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa do prowadzenia sprawy lub grupy spraw, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe, podmiot ten wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa również przed Sądem Najwyższym.”;

7) uchyla się art. 9;

8) art. 11 otrzymuje brzmienie

„Art. 11. 1. Koszty postępowania w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa, którego dotyczy przedmiot tego postępowania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa nie ponosi kosztów zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuratorię Generalną.

3. Koszty zastępstwa procesowego zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa w sprawie, w której zastępstwo procesowe Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, przysługują Skarbowi Państwa – Prokuratorii Generalnej. Koszty te są egzekwowane przez Skarb Państwa – Prokuratorię Generalną na podstawie tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wydaną na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego.

4. W sprawach, w których Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej, ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wyłącznego zastępstwa procesowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu okoliczności, które czynią dopuszczalnym podjęcie czynności przed Sądem Najwyższym, podmiot reprezentujący Skarb Państwa przekazuje Prokuratorii Generalnej informacje i dokumenty zgromadzone w sprawie wraz ze swoim stanowiskiem co do potrzeby podjęcia czynności przed Sądem Najwyższym.”;

10) w art. 14 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku określonym w ust. 3, jeżeli minister właściwy do spraw Skarbu Państwa nie złożył wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2.”;

11) w art. 15 ust. 1 – 3 otrzymują brzmienie:

„1. Czynności zastępstwa procesowego przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi wykonują wyłącznie radcowie Prokuratorii Generalnej.

2. Czynności zastępstwa procesowego mogą wykonywać również Prezes i wiceprezesi Prokuraturii Generalnej.

3. Dokumentem upoważniającym radcę Prokuraturii Generalnej do wykonywania czynności zastępstwa procesowego jest legitymacja służbowa, która zawiera w szczególności imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe radcy Prokuraturii Generalnej.”;

12) w art. 22 w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W takim przypadku przepis art. 8a ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

13) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. W sprawach, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, sąd, trybunał lub inny organ orzekający dokonuje doręczeń pism i orzeczeń do Głównego Urzędu Prokuraturii Generalnej albo do właściwego oddziału Prokuraturii Generalnej.”;

14) w art. 25 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres i tryb współdziałania Prokuraturii Generalnej przy wykonywaniu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa z organami władzy publicznej, państwowymi osobami prawnymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi niemającymi osobowości prawnej oraz organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień, w tym w szczególności zakres czynności wykonywanych w ramach współdziałania przez Prokuratorie Generalną i te podmioty, terminy wykonywania tych czynności oraz wymieniane informacje i dokumenty,
- 2) zakres i tryb współdziałania Prokuraturii Generalnej przy wykonywaniu zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej z organami władzy publicznej, w tym w szczególności zakres czynności wykonywanych w ramach współdziałania przez Prokuratorie Generalną i te organy, terminy wykonywania tych czynności oraz wymieniane informacje i dokumenty,

- 3) zakres i tryb współdziałania Prokuraturii Generalnej przy wydawaniu opinii prawnych z organami administracji publicznej i innymi podmiotami uprawnionymi na podstawie odrębnych przepisów do reprezentowania Skarbu Państwa
- mając na względzie zapewnienie należytej ochrony praw i interesów Skarbu Państwa oraz dostępu Prokuraturii Generalnej do niezbędnych informacji i dokumentów, a także uwzględniając wymogi wynikające z przepisów dotyczących właściwych postępowań.”;

15) w art. 43:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Radca wykonujący czynności zastępstwa procesowego jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości nie niższej niż 65 % kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej albo na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli koszty te zostały ściągnięte od strony przeciwnej. Wysokość i termin wypłaty dodatkowego wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna.

1b. Jeżeli czynności zastępstwa procesowego w sprawie były wykonywane przez więcej niż jednego radcę, kwotę dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1a, Prezes Prokuraturii Generalnej dzieli między radców, z uwzględnieniem nakładu pracy poczynionego przez poszczególnych radców.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość wynagrodzenia zasadniczego radców Prokuraturii Generalnej i starszych radców Prokuraturii Generalnej,
- 2) stawki dodatku funkcyjnego osób pełniących w Prokuraturii Generalnej funkcje określone w art. 23 ust. 2 i 3 oraz w zarządzeniu, o którym mowa w art. 25 ust. 1

– z uwzględnieniem poziomu wynagrodzeń zasadniczych i dodatków funkcyjnych sędziów sądów powszechnych, przyjmując, że określone w ten sposób wynagrodzenie zasadnicze radców Prokuraturii Generalnej i starszych radców Prokuraturii Generalnej nie może przekraczać 130 % wynagrodzenia zasadniczego w najwyższej stawce awansowej odpowiednio

sędziego sądu okręgowego i sędziego sądu apelacyjnego, a najwyższy dodatek funkcyjny nie może przekraczać kwoty dodatku funkcyjnego przewidzianego dla prezesa odpowiedniego sądu.”;

16) w art. 55 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Radca ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą obrazę przepisów prawa i za uchybienia godności zawodu.”;

17) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. 1. W przypadku przewinienia służbowego mniejszej wagi, Prezes Prokuraturii Generalnej może udzielić radcy ostrzeżenia na piśmie, po uprzednim wysłuchaniu radcy. Przepis art. 61 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

2. Od ostrzeżenia radca może w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostrzeżenia na piśmie wystąpić do sądu pracy o uchylenie ostrzeżenia. Od orzeczenia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.”;

18) w art. 65 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do ostrzeżenia, o którym mowa w art. 56a ust. 1, z tym że uprawnienie do uznania ostrzeżenia za niebyłe i zarządzenia jego wykreślenia przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej.”.

Art. 2. 1. Sprawy wszczęte przed właściwym sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których zgodnie z przepisami ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po dniu jej wejścia w życie, zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa jest obowiązkowe, prowadzi się na dotychczasowych zasadach.

2. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa może przejąć do prowadzenia poszczególne sprawy lub grupy spraw, o których mowa w ust. 1, na podstawie art. 8a ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Sprawy przed Sądem Najwyższym, w których zgodnie z przepisami ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po dniu jej wejścia w życie, zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną

Skarbu Państwa jest wyłączne, prowadzi się na dotychczasowych zasadach, o ile przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały w sprawie podjęte czynności procesowe przed Sądem Najwyższym lub czynności procesowe związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowane przed sądem niższej instancji.

4. W sprawach, w których Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zastępstwo to jest wykonywane przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa do zakończenia sprawy.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 25 ust. 4 oraz art. 43 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 1 zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 ust. 4 oraz art. 43 ust. 2 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 264, poz. 2205 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 218, poz. 1592.